

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION - 2008

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

STANDARD GRADE / STANDAARDGRAAD

EXAMINATION / EKSAMENS 2008

MEMORANDUM

MAY/JUNE / MEI/JUNIE 2008

MARKS/ PUNTE: 300

**This memorandum consists of 17 pages./
Hierdie memorandum bestaan uit 17 bladsye.**

QUESTION 1/VRAAG 1**1.1**

NO. NR.	ACCOUNT DEBITED REKENING GEDEBITEER	ACCOUNT CREDITED REKENING GEKREDITEER	AMOUNT BEDRAG
1.1.1	SARS (Income tax) ✓✓ SAID (Inkomstebelasting)	Bank ✓✓	12 000 ✓✓
1.1.2	Equipment ✓✓ Toerusting	Members' contribution ✓✓ Ledebydrae	20 000
1.1.3	Distribution payable to members ✓✓ Verdeling betaalbaar aan lede	Bank ✓✓	98 000 ✓✓
1.1.4	Members' contribution ✓✓ Ledebydrae	Loan to Busi ✓✓ Lening aan Busi	30 000 ✓✓
1.1.5	SARS (Income tax) ✓✓ SAID (Inkomstebelasting)	Bank ✓✓	31 000
1.1.6	Profit and Loss ✓✓ Wins-en-verlies	Appropriation account ✓✓ Verdelingsrekening	380 000
1.1.7	Income tax ✓✓ Inkomstebelasting	SARS (Income tax) ✓✓ SAID (Inkomstebelasting)	95 000
1.1.8	Distribution to members ✓✓ Verdeling aan lede	Distribution payable to members ✓✓ Verdeling betaalbaar aan lede	199 500 ✓✓✓✓

42

1.2.1

IF YOU WERE BUSIE, WHAT WOULD YOU SAY TO ROB?/INDIEN JY BUSIE WAS, WAT SOU JY AAN ROB SÊ?

The machine should not have been given to the CC. ✓/
Die masjien moes nie aan die BK gegee geword het nie./

1

1.2.2

PROVIDE TWO OPTIONS FOR ROB TO SOLVE THIS PROBLEM./TWEË OPSIES AAN ROM OM DIE PROBLEEM OP TE LOS.

1. Cancel the original arrangement. ✓✓
2. Send the machine for repairs and ask Rob to pay for this expense. ✓✓
 1. Kanselleer oorspronklike ooreenkoms.
 2. Stuur masjien vir herstelwerk en vra Rob om vir die uitgawe te betaal.

4

QUESTION 2/VRAAG 2**2.1****DEBTORS COLLECTION SCHEDULE FOR THE PERIOD: MARCH 2008 – APRIL 2008**
DEBITEURE INVORDERINGSKEDULE VIR DIE TYDPERK: MAART 2008 -- APRIL 2008

	MARCH/ MAART	APRIL
January/ <i>Januarie</i>	3 960	
February/ <i>Februarie</i>	12 000	4 800 ✓
March/ <i>Maart</i>	7 200	12 000 ✓
April/ <i>April</i>	0	7 920 ✓
	23 160	24 720 ✓

4
4

2.2

CASH BUDGET FOR THE PERIOD ENDED APRIL 2008**KONTANTBEGROTING VIR DIE TYDPERK GEËINDIG APRIL 2008.**

	MARCH/ MAART	APRIL
RECEIPTS/ONTVANGSTES		
Collections from debtors/ <i>Invorderings van debiteure</i>	23 160	24 720 ☒
Cash sales/ <i>Kontantverkope</i>	16 000 ✓	17 600 ✓
Rent income/ <i>Huur inkomste</i>	2 875 ✓	2 875 ✓
	42 035 ☒	45 195
PAYMENTS/BETALINGS		
Payments to creditors/ <i>Betaling aan krediteure</i>	22 800 ✓	23 750 ✓
Operating expenses/ <i>Bedryfsuitgawes</i>	13 500 ✓	13 500 ✓
Drawings/ <i>Onttrekkings</i>	10 000 ✓	10 000 ✓
Salaries/ <i>Salaris</i>	8 000 ✓	8 960 ✓✓
Wages/ <i>Lone</i>	6 000	4 100 ✓✓✓
Advertising/ <i>Advertensies</i>	3 600 ✓✓	2 700 ✓✓
	63 900 ☒	63 010
Surplus	(21 865) ☒	(17 815) ☒
Bank balance at the beginning/ <i>Banksaldo aan die begin</i>	(1 560) ✓	(23 425) ☒
Balance at the end/ <i>Saldo aan die einde</i>	(23 425) ☒	(41 240) ☒

29

29

2.3.1

**EXPLAIN WHY DISCOUNT ALLOWED IS NOT TO BE INCLUDED IN A CASH BUDGET/
VERDUIDELIK WAAROM KORTING TOEGESTAAN NIE IN 'N KONTANTBEGROTING
VOORKOM NIE**

It does not involve any movement (inflow or outflow) of cash.

Daar is geen beweging (invloei of uitvloei) van kontant nie.

✓✓

2

2

2.3.2

**THE WORKERS ARE NOT SATISFIED WITH THEIR WAGES. GIVE TWO REASONS WHY
THEY ARE NOT HAPPY.**

***DIE WERKERS IS BAIE ONTEVREDE MET HULLE LONE. GEE TWEE REDES WAAROM
HULLE ONGELUKKIG IS.***

Workers get 2,5%; the manager gets 12%

Werkers kry 2,5%; die bestuurder kry 12%

✓✓

Owner withdraws R10 000 from the business every month.

Eienaar onttrek R10 000 elke maand uit die besigheid.

✓✓

4

4

**TOTAL MARKS
TOTAAL PUNTE**

39

39

QUESTION 3/VRAAG 3

3.1

GENERAL LEDGER OF LADUMA SOCCER CLUB ALGEMENE GROOTBOEK VAN LADUMA SOKKERKLUB							
Dr/Dt		MEMBERSHIP FEES/ LEDEGELD				Cr/Kt	
2007 Jan	1	Accrued income/✓ <i>Opgelope inkomste</i>	2400 ✓	2007 Jan	1	Income received in advance/✓ <i>Vooruitontvange inkomste</i>	720 ✓
Des	31	Bank ✓	240 ✓	Des	31	Bank ✓	23 040 ✓
		Income received in advance/✓ <i>Vooruitontvange inkomste</i>	1 680 ✓			Membership fees written off/✓ <i>Ledegeld afgeskryf</i>	1 440 ✓
		Income and Expenditure/✓ <i>Inkomste en uitgawe</i>	22 800 ✓			Accrued income/✓ <i>Opgelope inkomste</i>	1 920 ✓
			27 120				27 120

16

16

3.2

LADUMA SOCCER CLUB/SOKKERKLUB			
INCOME AND EXPENDITURE STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER			
2007			
INKOMSTE EN UITGAWESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 2007			
INCOME/INKOMSTES		53 500	☒
Membership fees/Ledegeld		22 800	☒
Entrance fees/intreegeld		6 000	☒
Donations/Donasies	6	24 700	☒
EXPENDITURE/UITGAWES		(22 730)	☒
Membership fees written off/Ledegeld afgeskryf		1 440	☒
Water and electricity/Water en elektrisiteit (2 940 + 390)		3 330	☒
Stationery/Skryfbehoeftes (460 – 255)		205	☒
Bank charges/Bankkoste (810 + 95)		905	☒
Loss on sale of club's badges/ Verlies met verkoop van klubwapens (1500 - 2400 +300)		600	☒
Sundry expenses / Diverse uitgawes		3 500	
Honorarium/Honorarium		500	☒
Depreciation/Waardevermindering (100 + 12 150)	20	12 250	☒
Surplus from general activities;/ Surplus van algemene aktiwiteite		30 770	
Interest income/Rente inkomste (600 + 40)		640	☒
Surplus before interest expense/ Surplus voor rente-uitgawe		31 4100	
Interest expense/Rente-uitgawe		(6 000)	☒
Net surplus for the year/ Netto surplus vir die jaar	5	25 410	

31

31

3.3

THE CLUB EXPECTS TO MAKE A PROFIT OF R1 000 ON THE SALE OF CLUB BADGES. APPARENTLY SOME OF THE BADGES HAVE BEEN STOLEN. CALCULATE THE VALUE OF THE THEFT.

DIE KLUB VERWAG OM 'N R1 000 WINS TE MAAK OP DIE VERKOPE VAN KLUBWAPENS. SOMMIGE WAPENS IS WAARSKYNLIK GESTEEL. BEREKEN DIE BEDRAG VAN DIE DIEFSTAL

✓ ✓
 $1\ 000 + 600 = 1\ 600$

3

3

3.4

MENTION TWO WAYS IN WHICH THE SECURITY ON THE BADGES CAN BE IMPROVED. NOEM TWEE MANIER HOE DIE KLUB SY SEKURITEIT OOR KLUBWAPENS KAN OPSKERP.

Monthly stock counts
Maandelikse voorraadopnames ✓✓

Put them in a safe.
Sluit toe in kluis ✓✓

Instal electronic devices (CCTV)
Elektroniese ogiestelsel (CCTV)

Any reasonable answer.
Enige aanvaarbare antwoord. Enige/Any 2x2

4

4

TOTAL MARKS TOTALE PUNTE
54
54

54

54

QUESTION 4/VRAAG 4

4.1.1

GENERAL LEDGER OF ROBDIB TRADERS ALGEMENE GROOTBOEK VAN ROBDIB HANDELAARS								
DR		CURRENT ACCOUNT: PRADIP				CR		
DT		PRIVAATREKENING: PRADIP				KT		
2006 Mar Mrt	1	Balance/ Saldo	b/d o/d	12 388 ✓	2007 Feb	28	Salaries: Pradip Salaris: Pradip ✓	72 000 ✓
2007 Feb	28	Drawings: Pradip Onttrekkings: Pradip ✓		99 500 ✓✓			Interest on capital Rente op kapitaal ✓	25 000 ✓
							Appropriation acc. Verdelingsrek. ✓	14 200 ✓
							Balance Saldo	c/d o/d 688 ✓
				111 888 ✓				111 888 ✓
Mar Mrt	1	Balance Saldo	b/d o/d	688 ✓				

14

4.1.2

Dr/Dt		APPROPRIATION ACCOUNT/VERDELINGSREKENING				Cr/Kt		
2007 Feb	28	Salaries: Robbie Salaris: Robbie ✓		84 000 ✓	2007 Feb	28	Profit and loss ✓ Wins en verlies	264 000 ✓
		Salaries: Pradip ✓ Salaris: Pradip		72 000 ✓				
		Interest on capital ✓ Rente op kapitaal (47 500 + 25 000)		72 500 ✓✓				
		Current acc: Robbie Privaatrek: Robbie ✓		21 300 ✓				
		Current acc: Pradip Privaatrek: Pradip ✓		14 200 ✓				
				264 000				264 000

13

4.2 NOTE TO CAPITAL/NOTA VIR KAPITAAL

	ROBBIE	PRADIP	TOTAL/TOTAAL
Balance at the beginning of the year/ <i>Saldo aan die begin van die jaar</i>	450 000 ✓	250 000 ✓	700 000 ✓
Additional capital contributed/ <i>Addisionele kapitaal bygedra</i>	50 000 ✓		50 000 ✓
Decrease in capital/ <i>Vermindering van kapitaal</i>		(40 000) ✓	(40 000) ✓
Balance at the end of the year/ <i>Saldo aan die einde van die jaar</i>	500 000	210 000	710 000 ✓

9
9

4.3 ROBDIB TRADERS
BALANCE SHEET ON 28 FEBRUARY 2007

ASSETS / BATES		
Non-current assets / Nie-bedryfsbates	☒	1 023 812
Fixed assets / Vaste bates	☒	953 812
Investments / Beleggings	☒	70 000
Current assets / Bedryfsbates	☒	325 000
Inventories / Inventarisse	☒	210 000
Trade & other receivables / Handels- en ander ontvangbares	☒	92 000
Cash & cash equivalents / Kontant en kontantekwivalente	☒	23 000
TOTAL ASSETS / TOTALE BATES	☒	1 348 812
	8	
EQUITY & LIABILITIES / EKWITEIT EN LASTE		
Partners' equity / Vennote se ekwiteitt	☒	820 812
? Capital / Kapitaal	☒	710 000
? Current accounts (111 500 ✓ – 688 ☒)/ Privaatrekeninge	☒ ☒	110 812
Non-current liabilities / Nie-bedryfslaste	☒	400 000
? Loan from Protea Lenders / Lening van Protea Leners	☒	400 000
Current liabilities / Bredryfslaste	☒	128 000
Trade & other payables / Handels- en ander betaalbares	☒	104 000
Bank overdraft / Oortrokke bankrekening	☒	24 000
	12	
TOTAL EQUITY & LIABILITIES / TOTALE EKWITEIT EN LASTE	☒	1 348 812

4.4

VENNOOT PRADIP HET 'N ANDER WERKSAANBOD GEKRY EN WIL AAN JOU SY DEEL IN DIE VENNOOTSKAP VIR R500 000 VERKOOP MET DIE GOEDKEURING VAN SY VENNOOT. NOEM TWEE REDES WAAROM JY HIERDIE ANNBOD NIE SAL AANVAAR VAN PRADIP NIE. /

PARTNER PRADIP RECEIVED ANOTHER OFFER OF EMPLOYMENT AND HE WANTS TO SELL HIS SHARE IN THE PARTNERSHIP TO YOU FOR R500 000 SUBJECT TO THE APPROVAL OF HIS PARTNER. PROVIDE TWO REASONS WHY WOULD NOT CONSIDER THIS OFFER FROM PRADIP.

- Hy het slegs R210 000 se kapitaal / *He has only R210 000 capital*
- Sy privaatrekening is oortrokke/ *His current account is in an overdraft position*
- Sy salaris is nie so baie nie / *His salary is not too high.*

✓✓ ✓✓ enige/any 2X2

4

**TOTAL MARKS
TOTAL PUNTE**

60

QUESTION 5/VRAAG 5**FOOTPRINT STATIONERS/FOOTPRINT SKRYFBEHOEFTE****5.1 CASH RECEIPTS JOURNAL FOR JUNE 2007****KONTANTONTVANGSTEJOERNAAL VIR JUNIE 2007**

DAY/ DAG	DETAILS/ BESONDERHEDE	BANK	SUNDRY ACCOUNTS/ DIVERSE- REKENINGE	DETAILS OF SUNDRY ACCOUNTS/ BESONDERHEDE VAN DIVERSEREKENINGE
30	Totals/ Totale	b/f o/b	34 780	34 780
	Linda's Florists/ Linda se Bloemiste✓	800✓	800 ✓	Rent income/ ✓ Huur inkomste
	Philani Orphanage Philani Weeshuis✓	2 000✓	2 000 ✓	Donation ✓ Donasie
		37 580 ☑		

9
9

5.1 CASH PAYMENTS JOURNAL FOR JUNE 2007**KONTANTBETALINGSJOERNAAL VIR JUNIE 2007**

DAY/ DAG	DETAILS/ BESONDERHEDE	BANK	SUNDRY ACCOUNTS/ DIVERSE- REKENINGE	DETAILS OF SUNDRY ACCOUNTS/ BESONDERHEDE VAN DIVERSEREKENINGE
30	Totals / Totale	b/f o/b	29 960	29 960
	Budget Insurers / Budget Versekerers✓	3 000 ✓	3 000 ✓	Insurance/ ✓ Versekering
	Progress Bank	343 ✓	343 ☑	Bank charges/ ✓ Bankkoste
	Philani Orphanage/ Philani Weeshuis✓	2 500 ✓✓	2 500 ✓	Donation / ✓ Donasie
		35 803 ☑		

13
13

5.2 BANK RECONCILIATION STATEMENT ON 30 JUNE 2007
BANKVERSOENINGSTAAT OP 30 JUNIE 2007

	DEBIT/ DEBIET	CREDIT/ KREDIET
Credit balance according to Bank Statement ✓ <i>Kredietsaldo volgens die Bankstaat</i>		11 577 ✓✓
Credit outstanding deposit / ✓ <i>Krediteer uitstaande deposito</i>		7 500 ✓✓
Debit outstanding cheques/ <i>Debiteer uitstaande tjeks</i> ✓ No. 401 3 100 ✓✓ No. 422 450 ✓✓ No. 433 700 ✓✓ No. 501 2 500 ✓✓		
Debit balance according to Bank account ✓ <i>Debietsaldo volgens die Bankrekening</i>	☑☑ 12 327	
	19 077	19 077

OR/OF

Balance according to Bank Statement ✓ <i>Saldo volgens die Bankstaat</i>		+ 11 577 ✓✓
Outstanding deposit / ✓ <i>Uitstaande deposito</i>		+ 7 500 ✓✓
Outstanding cheques/ <i>Uitstaande tjeks</i> ✓ No. 401 -3 100 ✓✓ No. 422 - 450 ✓✓ No. 433 - 700 ✓✓ No. 501 - 2 500 ✓✓		
Balance according to Bank account ✓ <i>Saldo volgens die Bankrekening</i>	☑☑ 12 327	

18

18

TOTAL MARKS
TOTALE PUNTE

40

40

QUESTION 6/VRAAG 6**EYAKHO LIMITED/BEPERK****NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 28 FEBRUARY 2007****NOTAS TOT DIE FINANSIËLE STATE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2007**

1.	Fixed Assets/Vaste Bates	Land and buildings/ Grond en geboue	Vehicles/ Voertuie	Equipment/ Toerusting
	Carrying value end of previous year/ <i>Drawaarde einde van vorige jaar</i>	278 300	60 400 ✓	54 400 ✓
	Cost/Kosprys	278 300	160 000 ✓	68 000 ✓
	Accumulated depreciation/ <i>Opgehoopte waardevermindering</i>	-	(99 600) ✓	(13 600) ✓
	Movements/Bewegings			
	Additions at cost/ <i>Verkrygings teen kosprys</i>		180 000 ✓	
	Disposals at carrying value/ <i>Bateverkope teen drawaarde</i>		(60 400) ✓✓	
	Depreciation/ <i>Waardevermindering</i>		(18 000) ✓✓	(6 800) ✓✓
	Carrying value end of current year/ <i>Drawaarde einde van huidige jaar</i>	278 300	162 000 ✓	47 600 ✓
	Cost/Kosprys	278 300	180 000 ✓✓	68 000 ✓
	Accumulated depreciation/ <i>Opgehoopte waardevermindering</i>	-	(18 000) ✓	(20 400) ✓

20

20

2.	Inventories/ Voorraad	
	Trading stock/ <i>Handelsvoorraad</i>	43 800 ✓✓
	Consumable stores on hand/ <i>Verbruiksgoedere voorhande</i>	2 650 ✓✓
		46 450 ✓

5

5

QUESTION 6/VRAAG 6

3.	Trade and other receivables/Handel- en ander debiteure	
	Trade debtors/Handelsdebiteure	39 500 ✓✓
	Provision for bad debts/Voorsiening vir oninbare skulde	(790) ✓✓
	Net trade debtors/Netto handelsdebiteure	38 710 ☑
	Prepaid expenses/Vooruitbetaalde uitgawes	760 ✓✓
		39 470 ☑

8
8

3.	Cash and cash equivalent/Kontant en kontantekwivalente	
	Bank	7 600 ✓✓
	Cash float/Wisselgeld	400 ✓✓
		8 000 ☑

5
5

QUESTION 6/VRAAG 6

3.	Trade and other payables/ Handels en ander betaalbare bedrae	
	Trade creditors/ <i>Handelskrediteure</i>	48 010 ✓✓
	Accrued expenses/ <i>Opgelope uitgawes</i>	1 850 ✓✓
	Income received in advance/ <i>Vooruitontvange inkomste</i>	1 700 ✓✓
	Shareholders for dividends/ <i>Aandeehouers vir dividende</i>	54 000 ✓✓
	SARS (Income tax)/ <i>SAID (Inkomstebelasting)</i>	23 500 ✓✓
		129 060 ✓

11
11

3.	Retained Income/Behoue inkomste	
	Balance on the last day of previous year <i>Saldo aan die einde van die vorige jaar</i>	41 700 ✓✓✓✓
	Net profit after tax for the year <i>Nettowins na belasting</i>	101 060 ✓✓
	Ordinary dividends <i>Gewone aandele</i>	(76 500)
	Paid / <i>Betaal</i>	(22 500) ✓✓✓
	Recommended/ <i>Aanbeveel</i>	(54 000) ✓✓
	Balance on the last day of the current year <i>Saldo aan die einde van die huidige jaar</i>	66 260

11
11

TOTAL MARKS TOTALE PUNTE
60
60